

LEADER-kogukonna juhitud kohalik areng

Fond	EAFRD
Sekkumisliik¹	Koostöö
Territoriaalne kohaldumisala²	Sekkumise piirkonna moodustab valdade, vallasiseste linnade ja linnade territoorium, mis asub osaliselt või täielikult maalises ja väikelinnalises asustuspiirkonnas.
Asjaomased erieesmärgid ning kui vajalik, sektoripõhised eesmärgid³	Erieesmärk 8 - edendada maapiirkondades tööhõivet, majanduskasvu, soolist võrdsust, sotsiaalset kaasatust ja kohalikku arengut, sealhulgas biomajandust ja säästvat metsamajandust. Täiendavalt võivad LEADER projektitaotlused panustada ka teistesse erieesmärkidesse (EE 1, EE 2, EE3, EE 4, EE 5, EE 6, EE 7, EE 9).
Tulemusindikaator(-id)	R.31. Majanduskasv ja töökohad maapiirkondades: uued töökohad toetatud projektides. <i>Tulemusindikaatorid täienevad arengustrateegiates kajastatud indikaatorite osas.</i>
Toetuskõlblikud taotlejad³	Abikõlblikeks taotlejateks on piirkonnas tegutsev mikro, väike või keskmise suurusega ettevõtja, mittetulundusühing, sihtasutus, kohalik omavalitsus ning füüsilisest isikust ettevõtja. Kohalik tegevusgrupp võib kitsendada abikõlblike projektitaotlejate ringi ning seada täiendavaid nõudeid projektitaotlejatele. Kohalik tegevusgrupp võib ise olla toetuse taotlejaks.

Sekkumiste olemuse/nõuete kirjeldus, mis tagab efektiivse panuse erieesmärgi saavutamisse⁵.

LEADER sekkumise üldeesmärgiks on maapiirkondades atraktiivse elu- ja ettevõtluskeskkonna ning aktiivsete ja ühtehoidvate kohalike kogukondade terviklik arendamine läbi LEADER põhimõtte.

Sekkumise spetsiifilisteks eesmärkideks on:

- ettevõtluse arendamine, eelkõige uute tasuvate töökohtade ja/või innovaatiliste lahenduste kaudu;

¹ Art. 64

² Art. 99(b)

³ Art. 99(d)

⁶ Art 99(c)

⁷ Art 99(d)

⁸ Art 99(f)

- kohalike kogukondade, elanike ning noorte tulevikuliidrite võimestamine;
- teenuste kättesaadavuse parandamine, sh läbi kogukonnateenuse arendamise;
- keskkonna- ja kliimasõbralike (sh bio- ja ringmajandust propageerivate) lahenduste välja töötamine ja rakendamine;
- maaelu positiivse kuvandi säilitamine ja propageerimine, sh arukate külade edendamine.

Sekkumise vajadus tuleneb SWOT analüüsi tulemusena ilmnenu vajadusest säilitada ja arendada olemasolevat tugevat ja aktiivset kogukonda, luua atraktiivseid ja hästi tasustatud töökohti, säilitada maaelu positiivne kuvand ja propageerida maaelu. LEADER meede on varasematel perioodidel olnud efektiivne toetusmeede, mis aitab maapiirkondi toetada ning täita püstitatud eesmärgid. Perioodil 2014–2020 rakendasid LEADER meedet 26 kohaliku tegevusgruppi ning 8 kohalikku kalanduse algatusrühma.

LEADER-kogukonna juhitud kohalik areng hõlmab endas strateegiate rakendamist läbi piirkonna spetsiifiliste meetmete, mis on koostatud koostöös piirkonna elanike, ekspertide ja ettevõtjatega. Täiendavalt on võimalik toetada koostööd kohalike tegevusgruppide vahel, nii riigisiselt kui rahvusvaheliselt teiste kohalike tegevusgruppide või muu avaliku ja erasektori partnerlusel põhineva ühendustega, kelle põhikirjaline eesmärk on suunatud maaelu arendamisele ja kes on oma piirkonna kohta töötanud välja nõuetele vastava strateegia. Toetatakse nii koostööprojektide ettevalmistamist kui läbi viimist. Strateegia rakendamisel on ette nähtud kohalike tegevusgruppidele toetus jooksvateks ja elavdamise kuludeks, mis hõlmab endas toetust strateegia rakendamisega seotud seire, hindamise ja juhtimisekuludeks, sh organisatsiooni personali ja halduskuludeks ning piirkonna elavdamiseks. Toetus jooksvateks ja elavdamise kuludeks on kuni 20% strateegia rahastamise eelarvest.

Toetust saanud kohalike tegevusgruppide ülesanneteks on lisaks strateegia koostamise sekkumises välja toodud nõuetele:

- piirkonna elanike suutlikkuse suurendamine ja toetamine tegevuste välja töötamisel ja rakendamisel;
- mittediskrimineeriva ja läbipaistva valikumenetluse ning toimingute valikukriteeriumite koostamine, millega välditakse huvide konflikte ja kus ükski huvirühm ei kontrolli otsustamistasandit;
- projektikonkursside korra ettevalmistamine ja avaldamine, sealhulgas valikukriteeriumite määratlemine;
- toetustaotluste vastuvõtmine, hindamine ja toetuse summa kindlaks määramine ning projektitaotluste paremusjärjestuse suunamine toetuse heakskiitmise eest vastutavale makseasutusele;
- jälgib strateegia eesmärkide täitmist;
- vastutab strateegia rakendamise, hindamise ja strateegia seire eest.

Toetuskõlblikkuse tingimused⁷

Kohalik tegevusgrupp viib ellu heakskiidetud arengustrateegiat läbi strateegia meetmete. Meetmetes on kirjeldatud toetatavad tegevused, meetme sihtgrupp, maksimaalsed toetuse summad ja toetuse määrad arvestades strateegiakavas ning EL ja siseriiklikes õigusaktides sätestatud nõudeid ja riigiabi reegleid. Kohalik tegevusgrupp võib olla taotlejaks projektidel, mis omavad laiemat mõju või mille järgi on piirkonnas vajadus, kuid puudub initsieerija.

Toetust jooksvateks ja elavdamise kuludeks ning koostööprojektideks saab projektitoetust taotleda nõuetele vastav kohalik tegevusgrupp.

Abikõlblikud ja mitteabikõlblikud kulud määratakse rakendusmäärusega.

Toetusmäärad:⁸

- maksimaalne toetuse summa on 200 000 eurot;
- maksimaalne toetuse määr on ettevõtlusele suunatud projektidel 60%;
- mitte tootlike investeeringute korral on toetuse määr kuni 90%;
- kogukonnateenuse korral on toetuse määr kuni 90%;
- kohaliku tegevusgrupi toetuse korral on toetuse määr 100%;

Kohalikul tegevusgrupil on õigus meetmetes toetussummasid ning määrasid vähendada.

Toetuste maksmisel kasutatakse erinevaid lihtsustatud kulumeetodeid vastavalt EL määruse .. art 77.